

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/25/2024
Identifikačné číslo spisu:	6114011019
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dušan Krč-Šebera
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6114011019.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a členov senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvineného W. Y. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 22. júla 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného W. Y. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. septembra 2023, sp. zn. 4To/83/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. Y. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 17. marca 2023 č. k. 2T/52/2014-502 uznal obvineného W. Y. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

-v presne nezistený deň a to 18. alebo 19. decembra 2013 v čase okolo 17.30 hod. v U. U. na W. XX, v priestoroch prízemí pri výťahu, v bytovom dome, fyzicky napadol J. Y., nar. XX. A. XXXX tak, že ho najprv chytil za odev v oblasti hrudníka a následne strčil dole po schodoch, následkom čoho spadol po schodoch až do priestoru pivnice, čím mu spôsobil zlomeninu tela stavca L1 a zlomeninu krčka ľavej ramennej kosti, ktoré zranenia si vyžiadali hospitalizáciu a dve operácie s odhadovanou dobou liečenia v trvaní 4 až 5 mesiacov.

Okresný súd za tento trestný čin uložil obvinenému W. Y. podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenčne odložený s tým, že podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona obvinenému určil skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov. Súčasne okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného J. Y. (ďalej tiež „poškodený“) odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej

tiež „krajský súd" alebo „odvolací súd") uznesením z 21. septembra 2023, sp. zn. 4To/83/2023 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Vincenta Danihela PhD. vo svoj prospech dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu, že malo byť zásadne porušené právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku), že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na dôkazoch, ktoré nemali byť vykonané v súlade so zákonom (§ 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku) a dovolaním napadnuté uznesenie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo použítí iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku).

V dovolaní, v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, obvinený poukázal na nedostatky odôvodnenia odvolacieho súdu, ktorý na jeho „odvolacie námietky" nereagoval, pričom sa „vôbec" s nimi nevysporiadal. Vychádzajúc z hodnotenia vykonaných dôkazov popiera spáchanie skutku mu kladeného za vinu a v tejto súvislosti poukázal na úpravu skutku v základnom trestnom konaní. Poškodený ani v jednej z ním uvádzaných verzií neuviedol, že ho obvinený „strčil dole po schodoch." Súdni ustálený mechanizmus vzniku zranení „strčením" podľa názoru obvineného poškodený netvrdil, nevyplýva ani z konfrontácie, ani z vykonaného vyšetrovacieho pokusu a nevyplýva ani zo znaleckého posudku znalca MUDr. T. J. č. 3/2014 zo 17. februára 2014 a MUDr. J. X. č. 18/2020 z 25. septembra 2020 (vyššie uvedení znalci uviedli ako najpravdepodobnejší mechanizmus vzniku zranení poškodeného „strčenie" alebo „potiahnutie" inou osobou - pozn. dovolacieho súdu). Obvinený má za to, že súdy nedostatočne reagovali na jeho tvrdenia, že poškodený „opakovane menil výpoveď" a mal uviesť minimálne päť verzií skutkového deja. Ďalej poukázal na rozsah zranení (ktoré sa v porovnaní s obžalobou zmenili - pozn. dovolacieho súdu). Okrem zlomeniny driekového stavca a ramenného kĺbu poškodeného neboli lekársym vyšetrením alebo počas hospitalizácie poškodeného, „indikované žiadne iné zranenia." Následne polemizoval so závermi do konania pribratých znalcov, ktorí za najpravdepodobnejší mechanizmus vzniku zranení poškodeného považujú „postrčenie" alebo „potiahnutie" cudzou osobou, pričom obvinený pokladá za významné, že znalci zároveň nevylúčili ani možnosť vzniku zranení bez cudzieho zavinenia. Keďže pokladá výpoveď poškodeného pre jej zmeny za nevierohodnú, podľa jeho názoru jeho tvrdená verzia mechanizmu vzniku zranení poškodeného je vierohodnejšia a pravdepodobnejšia ako verzia poškodeného a svedkov. Z vykonaného dokazovania vyplývajú dôvodné pochybnosti o tom, či sa obvinený dopustil skutku a v tejto súvislosti sa dovoľáva uplatnenia zásady v pochybnostiach v prospech obvineného (latinsky in dubio pro reo). Úpravu skutku v podobe vypustenia úderov, kopov, skákania po chrbte a údery do tváre poškodeného a v tej súvislosti v rozsudku okresného súdu uvedené odôvodnenie, považuje obvinený za arbitrárne. Krajský súd sa zasa nemal vysporiadať s namietanými chybami konania a osobitne s tým, že podľa názoru obvineného nevyplýva verzia „strčenia" z vykonaného dokazovania. V dôsledku čoho malo byť zásadne porušené právo obvineného na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Obvinený ďalej vyjadril presvedčenie, že odvolací súd neuviedol na podklade akých dôkazov dospel k záveru o „strčení" ako mechanizmu vzniku zranení poškodeného. Keďže tento súd nereagoval na jeho „námietku", že verzia o „strčení" sa nemá „zakladať na vykonanom dokazovaní" má byť rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľné a zásadne porušujúce právo obvineného na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, obvinený ho vzhladol vo vzťahu k znaleckému posudku MUDr. J. X. č. 18/2020 z 25. septembra 2020, pre ktorý bola povolená v poradí druhá obnova konania, keď tento dôkaz nemal byť vykonaný prečítaním listiny a jeho vyhodnotením. V odvolaní znovu navrhoval vykonanie tohto dôkazu krajským súdom a krajský súd na tento jeho návrh nereagoval.

Ďalší dovolací dôvod, a to nesprávne právne posúdenie zisteného skutku podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, má byť naplnený tým, že zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku nemá vyplývať a ani nie je v nej vyslovene uvedené, že obvinený konal úmyselne. Následne obvinený rozvádzal jeho úvahy v duchu, že zo skutkovej vety len vyplýva, že „strčil" poškodeného, ale nie je v nej

uvedené, akou intenzitou mal byť poškodený „strčený“, čo pri nízkej intenzite „strčenia“ môže viesť, nie k úmyselnému zavineniu zranení poškodeného, ale k zavineniu nedbanlivostnému. Skutkovej vete ďalej vytýka, že v nej nie je uvedené, či mal poškodený po „strčení“ po schodoch padnúť na prednú stranu tela alebo na chrbát. V súvislosti s pádom poškodeného na obvinený následne rozvinul hypotézu o ďalšom pohybe poškodeného počas pádu, a to „otočením, resp. pošmyknutím alebo potknutím sa a otočením“ z čoho obvinený vyvodil, že pád poškodeného nemal byť spôsobený len jeho konaním, ale aj skutočnosťou otočenia sa poškodeného počas pádu. Podľa jeho názoru, sudy v základnom trestnom konaní nedostatočne odôvodnili aj záver o priamom úmysle obvineného jasným, zrozumiteľným spôsobom, neuviedli na podklade akých dôkazov dospeli k záveru o jeho priamom úmysle, čím mali porušiť ustanovenia § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 Trestného poriadku.

Obvinený z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie práv obvineného, zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a okresnému súdu prikázal, aby trestnú vec obvineného v potrebnom rozsahu prostredníctvom iného sudcu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že po obnove konania sa okresný súd zamerail na znalecký posudok MUDr. X., znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, ktorý bol dôvodom povolenia obnovy konania, ako aj na skorší znalecký posudok MUDr. J., taktiež znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, keď v obnovenom konaní sa obaja znalci zhodli, že najpravdepodobnejšou verziou mechanizmu vzniku zranení poškodeného je strčenie alebo potiahnutie cudzou osobou a nebola tak zistená žiadna zásadná odlišnosť medzi výpoveďami a posudkami znalcov. K úprave skutku súdmi v základnom konaní prokurátor uviedol, že v danej veci zostala zachovaná totožnosť skutku, pretože po úprave skutku zostala zachovaná časť pôvodného konania, ako aj jeho následku. Rozhodnutia súdov považuje prokurátor za dostatočne odôvodnené s relevantnou argumentáciou. Sudy v danej veci postupovali zákonne a krajský súd sa stotožnil so skutkovým stavom tak, ako ho ustálil na podklade zákonne vykonaných dôkazov okresný súd. V podstate z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej tiež Tr. por.) zamietol.

K písomnému vyjadreniu prokurátora k dovolaniu obvineného, obvinený a ani jeho obhajca nepodali písomnú repliku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania obvineného W. Y. je zrejmé, že nie sú naplnené ním uplatnené dôvody dovolania, a preto ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti už právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je taktiež prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Jednotlivé dovolacie dôvody, ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú zákonom dané taxatívne, teda formou uzavretého výpočtu,

pričom z hľadiska obsahu, dôvody dovolania (§ 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por.), v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, sú koncipované podstatne užšie. Dôvody dovolania sú teda užšie a striktné obmedzené, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota, nezakladala sa ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie teda nemožno považovať ako „ďalšie odvolanie“.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por., dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Judikatura dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom (pozri R 7/2011). Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na priebeh a výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva.

K námietkam údajného nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd pripomína, že odôvodnenia rozhodnutí okresného a krajského súdu v súhrne tvoria jeden celok, keď sa odvolací súd so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu stotožnil (viď strana 4 odsek 5 a 6 uznesenia krajského súdu). Tu sa žiada dodať, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s hodnotením vykonaných dôkazov okresným súdom, nemusí osobitne reagovať na jednotlivé výhrady alebo nesúhlas strán konania s hodnotením dôkazov súdom nižšieho stupňa a postačuje, keď odvolací súd odkáže na odôvodnenie súdu prvého stupňa. V danom prípade okresný súd (viď strana 12 odsek 2 rozsudku okresného súdu) a taktiež krajský súd (viď strana 4 odsek 4 uznesenia krajského súdu) jasne uviedli, že aj po druhej obnove konania dospeli k nepochybnému záveru, že zranenie poškodeného zaviniť obvinený, okresný súd sa vysporiadal s obvineným tvrdenou verziou skutku, ktorú odmietol ako nepravdepodobnú, ako aj motívom konania obvineného (reakcia na neoprávnené zásahy poškodeného do spoločných zariadení bytového domu - ventilov kúrenia). Z odôvodnení súdov v základnom konaní je zrejmé, že obvineným predložené dôkazy, ktoré viedli k povoleniu obnovy konania, v konečnom dôsledku zásadne nezmenili dôkaznú situáciu v porovnaní so stavom pred povolením obnovy konania (viď strana 12 odsek 1 rozsudku krajského súdu), keď súdy naďalej nemali pochybnosti o tom, že zranenia poškodeného spôsobil obvinený a došlo k čiastočnej úprave skutku vo vzťahu k rozsahu zranení poškodeného (úder do oblasti tváre neboli preukázané) a na podklade znaleckých posudkov bol ustálený mechanizmus vzniku zranení poškodeného (strčením). S poukazom na vyššie uvedené nemožno mať za to, že by rozhodnutia zo základného trestného konania, boli nedostatočné, nepreskúmateľné, či arbitrárne odôvodnené, a preto v trestnej veci obvineného (z ním uvádzaných dôvodov) nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pokiaľ obvinený namietal nedostatky odôvodnenia vo vzťahu k úmyselnému zavineniu skutku, tak uvedené chyby, obvinený nemôže v dovolaní použiť podľa § 371 ods. 4 Tr. por., pretože ich nenamietal najneskôr v odvolacom konaní.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Pokiaľ obvinený mal za nezákonne vykonaný dôkaz v podobe znaleckého posudku MUDr. J. X. č. 18/2020 z 25. septembra 2020, ktorý nebol prečítaný postupom podľa § 269 Trestného poriadku, tak dovolací súd túto námietku nepovažuje za opodstatnenú, pretože znalecké posudky sa nevykonávajú ich prečítaním postupom podľa § 269 Tr. por., ale výsluchom znalca na hlavnom pojednávaní podľa § 268 a nasl. Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018). Vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Tr. por., ktorá prináleží iba ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky. Inak povedané, vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete rozsudku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové (viď aj R/57/2007-II, S/3/2011, R/7/2011). Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho.

Pokiaľ obvinený v dovolaní namietol, že v skutkovej vete nie je vyslovene uvedené, že konal úmyselne, tak uvedená námietka nie je opodstatnená z pohľadu dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Skutková veta doslovný výraz úmyselne nemusí obsahovať, pričom postačí ak obsahuje slovné spojenia, z ktorých je možné úmysel vyvodiť. V danom prípade sú to slovné spojenia „fyzicky napadol“, „najprv chytil za odev... a následne strčil dole po schodoch...“, z ktorých je možné vyvodiť priamy úmysel obvineného. Pokiaľ by obvinený v dovolaní napádal aj otázku preukázania jeho úmyslu, tak daná námietka je skutkovej povahy, pretože v dovolacom konaní na podklade dovolania obvineného (na rozdiel od dovolania ministra spravodlivosti v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por.), túto otázku dovolací súd preskúmať nemôže (pozri aj S 3/2011).

Vzhľadom k tomu, že obvinený W. Y. chybami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uvedené dovolacie dôvody, ani žiadne iné dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.